

Forslag

til

Lov om Statens Istjeneste.

Fremsat den 8. februar 1957 af *ministeren for handel, industri og søfart.*

§ 1.

Statens Istjeneste har til formål under isforhold at bistå skibsfarten i de danske farvande.

De nærmere bestemmelser angående Istjenestens virksomhed, der omfatter isbrydningstjeneste og ismeldingstjeneste, fastsættes af ministeren for handel, industri og søfart.

De med Istjenestens virksomhed forbundne udgifter afholdes på de årlige finanslove.

§ 2.

Isbryderhjælp fra statsisbrydere til skibe og til de i § 6 omhandlede havne ydes vederlagsfrit. Hvor særlige forhold måtte begrunde dette, kan Istjenesten dog betinge sig hel eller delvis dækning af afholdte udgifter.

§ 3.

Ethvert skib, der modtager isbryderhjælp fra en statsisbryder, er undergivet dennes myndighed, så længe hjælpen ydes. Hvis isbryderens anvisninger ikke følges, er isbryderen berettiget til at afbryde hjælpen.

§ 4.

Når den hjælp, en statsisbryder yder et skib, finder sted under sådanne forhold, at hjælpen må anses som bjergning, gælder herom de almindelige regler i 9. kapitel i søloven af 7. maj 1937, dog at bjergelønnen tilfalder statskassen.

§ 5.

Af ethvert skib over 150 registertons brutto, der i tidsrummet 15. december—31.

marts indklarerer i en indenfor Skagen beliggende dansk havn, opkræves en isafgift af skibets nettotonnage.

Isafgiftens størrelse fastsættes efter forhandling med finansudvalget af ministeren for handel, industri og søfart, der tillige fastsætter de nærmere regler for afgiftens beregning og opkrævning.

Afgiften opkræves af toldvæsenet.

Bestemmelserne finder tilsvarende anvendelse på skibe, der i det nævnte tidsrum indgår i dansk frihavn.

Skibe, der tilhører staten, er fritaget for betaling af isafgift, ligesom skibe, der to gange i opkrævningsperioden har betalt isafgift, er fritaget for yderligere betaling af isafgift i vedkommende periode.

§ 6.

Af de indenfor Skagen beliggende danske havne med 5 m vanddybde eller derover betales en årlig isafgift, hvis samlede beløb fastsættes af ministeren for handel, industri og søfart efter forhandling med finansudvalget.

Afgiftens fordeling mellem havnene fastsættes af ministeren for en periode af indtil fem år ad gangen i forhold til de i den forudgående femårige periode i de enkelte havne ud- og indskibede varemængder. Den kan dog efter ministerens bestemmelse nedsættes eller endog helt bortfalde, for så vidt angår havne, der enten selv råder over tilstrækkeligt isbrydningsmateriel, eller for hvilke isbryderhjælp erfaringsmæssigt skønnes ufornöden.

Isafgiften kan efter vedkommende havnebestyrelses valg enten opkræves af havnebestyrelsen som en afgift af de i havnen ud- og indskibede varemængder eller udredes af havnens almindelige indtægter. Den forfalder halvårsvis bagud med udgangen af henholdsvis marts og september måned.

§ 7.

Afgift i medfør af nærværende lov tilfalder statskassen og kan inddrives ved udpantning.

§ 8.

Ved „statsisbryder“ i nærværende lov forstås såvel de Statens Istjeneste underlagte isbrydere som andre af Istjenesten til isbrydning benyttede skibe.

§ 9.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1957. Samtidig ophæves lov nr. 251 af 13. juni 1922 om en isbryder og indførelse af isafgift samt lov nr. 131 af 18. april 1925 om tillæg til nævnte lov.

Bemærkninger til lovforslaget.

De i henhold til lov nr. 251 af 13. juni 1922 om en isbryder og indførelse af isafgift og i lov nr. 131 af 18. april 1925 om tillæg til nævnte lov fastsatte isafgifter har i de senere år indbragt ca. 350 000 kr. årlig, medens de med Statens Istjeneste forbundne udgifter, der er stærkt svingende fra år til år, gennemsnitligt — beregnet efter udgifterne i de senest forløbne ti år — andrager ca. 1,5 mill. kr. årlig.

For finansåret 1955—56 har istjenestens driftsudgifter andraget 2 339 329 kr., udgifterne til fornyelse og vedligeholdelse 427 238 kr. og forskellige andre udgifter vedrørende istjenesten 322 208 kr. Der er herved bortset fra isbrydningen på den vestlige Limfjord, for hvilken en særordning er truffet med gyldighed til og med vinteren 1961—62.

En forhøjelse af isafgifterne vil herefter findes naturlig, således at skibsarten og vareomsætningen kommer til at dække en større del af de samlede udgifter end hidtil. Under hensyn til, at Istjenesten for en væsentlig del gennemføres med henblik på formål af almindelig samfundsmæssig karakter, herunder forbrugernes og erhvervslivets forsyning med nødvendige varer samt redningsaktioner, vil det findes rimeligt at fastsætte isafgifterne således, at disse dækker halvdelen af de gennemsnitlige udgifter, medens resten af udgifterne afholdes af statskassen. Delingen mellem skibsafgift og vareafgift ville det i overensstemmelse med de nu faktiske bestående forhold findes rimeligt at foretage således, at skibsafgifterne og vareafgifterne dækker henholdsvis $\frac{2}{3}$ og $\frac{1}{3}$ af det beløb, der skal opkræves. I tilfælde af væsentligere omkostningsændringer måtte det ovenfor angivne gennemsnitsbeløb på ca. 1,5 mill. kr. revideres.

Bortset fra forslaget om ændring af de hidtidige afgifter svarer lovforslaget i det væsentlige til de nu gældende love, der er samarbejdede til en fælles lov.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte paragraffer:

Til §§ 2, 3, 4 og 7.

De heri indeholdte bestemmelser er med mindre redaktionelle ændringer en gentagelse af de tilsvarende bestemmelser i de to nævnte love af 1922 og 1925.

Til § 5.

Isafgiften på skibe opkræves i henhold til loven af 1922 med 10 øre pr. registerton netto af skibe over 100 registertons brutto, der benytter maskinkraft som hovedfremdrivningsmiddel, og som i tidsrummet 15. december—31. marts indklarerer i danske havne.

Antallet af skibe over 100 registertons brutto, der ikke benytter maskinkraft som hovedfremdrivningsmiddel, er aftaget stærkt siden indførelsen af den nævnte isafgift, og de afgifter, der erlægges af skibe mellem 100 og 150 registertons brutto, er ikke så væsentlige, at der består et rimeligt forhold mellem disse afgifters samlede beløb og omkostningerne samt arbejdet med at opkræve disse. Da sådanne skibe endvidere kun i uvæsentligt omfang modtager isbryderassistance, fordi de som hovedregel må indstille sejladser under isperioder, er det ved nærværende forslag foreslået, at denne afgift alene opkræves af skibe over 150 registertons brutto, der i nævnte tidsrum indklarerer i en indenfor Skagen beliggende dansk havn.

For at muliggøre, at det foran omtalte forhold mellem på den ene side statens og på den anden side skibsfartens samt vareomsætningens andel i de med Istjenesten forbundne udgifter under eventuelt ændrede forhold opretholdes, er det i overensstemmelse med praksis i nyere afgiftslove foreslået, at størrelsen af afgifterne kan fastsættes af

F. t. l. om Statens Istjeneste.

ministeren efter forhandling med finansudvalget. Da man som nævnt tilsigter at skaffe dækning for halvdelen af de med Istjenesten forbundne gennemsnitsudgifter, vil det skønmæssigt være nødvendigt at fordoble de gældende isafgifter, således at disse for tiden fastsættes til 20 øre pr. registerton netto.

Til § 6.

I henhold til loven af 1925 opkræves af danske havne med 5 m vanddybde eller derover en samlet årlig afgift på 120 000 kr., der fordeles mellem havnene i forhold til de i de enkelte havne ind- og udskibede varemængder.

Det må findes rimeligt, at de fornævnte havne som de havne, der i særlig grad modtager isbryderhøjlp, bidrager til udgifterne ved opretholdelse af

Statens Istjeneste, og ved lovforslaget har man derfor opretholdt den i loven af 1925 indeholdte bestemmelse om isafgift af disse havne. Havnene kan, hvis de ønsker det, ligesom nu søge deres udgifter dækket ved opkrævning af en vareafgift, en adgang som dog hidtil ikke er benyttet. Af samme grund som angivet i bemærkningerne til § 5 foreslås det, at også denne afgift fastsættes af ministeren efter forhandling med finansudvalget.

For at opnå det med loven tilsigtede formål — at skaffe dækning for halvdelen af gennemsnitsudgifterne ved isbrydningen — vil det skønmæssigt være nødvendigt at forhøje den samlede afgift fra de efter lovforslaget afgiftspligtige havne til 240 000 kr. årlig.